



Miasto i Gmina Barcin

BARIERY W DZIAŁALNOŚCI RAD SENIORÓW

PRZEWODNICZĄCY GMINNEJ RADY SENIORÓW w BARCINIE

Andrzej Szczepański

Toruń, 20 listopada 2015 r.

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ, INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

Szanowni Państwo,

Reprezentuję Gminną Radę Seniorów w Barcinie.
Bardzo dziękuję, że doszło do dzisiejszego spotkania.
Podziękowania, w imieniu grupy seniorów z Barcina
kieruję w stronę Organizatorów.
Jednocześnie dziękuję wszystkim przybyłym
członkom rad seniorów
za obecność na dzisiejszej konferencji
– bo nieobecni nie mają głosu.

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ, INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

Barcińska Rada Seniorów działa od niedawna. Jednak już pierwsze nasze spotkania pokazały, że mamy poważne zamiary i aspiracje.

Zdecydowałem się zabrać głos by przekazać, że Barcińska Rada Seniorów *(na pewno inne rady też mają takie ambicje)* chce nie tylko, pełnić funkcję aktywizacyjno- integracyjną, która jest wyłącznie naturalnym przedłużeniem aktywności organizacji członkowskich.

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ, INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

Wszyscy tu obecni wiemy, że rada seniorów, zgodnie z obowiązującym prawem, ma :

- *charakter konsultacyjny,*
- *doradczy,*
- *i inicjatywny.*

Z jednej strony powyższe robi wrażenie, ale tak naprawdę w tym sformułowaniu zauważam pierwsze podstawowe bariery:

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ, INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

1. brak precyzyjnie spisanych kompetencji i zadań rady seniorów,
2. brak wyodrębnionego budżetu,
3. brak własnego lokalu,
4. niedopracowana polityka senioralna,
5. wiele pytań, na które nie znajduje dzisiaj odpowiedzi,
6. wsparcie, dobre praktyki i relacje.

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ, INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

W tej sytuacji rady seniorów **zmuszone są**
– **lub będą** do podejmowania jednostkowych
działań interwencyjnych,
a mniej działań systemowych.

Pozwolę sobie teraz rozwinąć, w dużym
skrótce powyższe bariery.

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ, INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

BRAK PRECYZYJNIE SPISANYCH KOMPETENCJI I ZADAŃ RADY SENIORÓW

Przejrzałem kilkanaście statutów rad seniorów i doszedłem do jednego wniosku - *istniejące statuty posiadają często bardzo ogólne zapisy, które nie pozwalają dobrze sprecyzować celu istnienia rady i programu jej działań.*

Brak precyzyjnie spisanych kompetencji obniża współodpowiedzialność, pomniejsza rolę, itp. ...

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ, INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

BRAK WYODRĘBNIONEGO BUDŻETU

Przypomnę, że w grudniu 2013 r. ustawodawca znowelizował ustawę o samorządzie gminnym, zapewniając podstawę prawną do tworzenia przy samorządach rad seniorów.

W tej sytuacji stawiam pytanie:
Czy ustawodawca zamierza wspierać rady seniorów środkami budżetowymi?

Niestety nie!



Miasto i Gmina Barcin

Przeanalizowałem Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych
(wspiera on rocznie kilkaset inicjatyw, których budżet wynosi ok. 40 milionów zł)
i nie znalazłem w nim wyodrębnionego priorytetu, z którego wspierane byłyby rady seniorów.

Tym bardziej muszę przypomnieć, że wykluczenie seniorów ma być priorytetem programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych i strategii Polityki Senioralnej na lata 2014 – 2020.

Tylko jak to osiągnąć bez środków finansowych?

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ, INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

Z informacji jakie otrzymałem od pracowników Urzędu Miejskiego w Barcinie wynika, że Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej odpowiedzialne za Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych co prawda zaprojektowało konkurs grantowy, ale zrobiło to w taki sposób by projekty przewidujące działania na rzecz tworzenia rad seniorów de facto się w nim nie mieściły!

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ, INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

Po drugie, priorytety przewidziane przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej nie korelują z celami stawianymi przed radami seniorów.

Być może Ministerstwo znajdzie jakiś sposób na „kreatywne nagięcie” regulaminu grantowego.

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ, INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

Muszę przyznać, że trochę lepsza sytuacja występuje w priorytecie III rządowego programu, tylko, że ten priorytet przewiduje działania międzypokoleniowe, co też nie do końca koreluje z celami stawianymi przed radami seniorów.

Apeluję zatem, żeby oprócz aspektu prawnego ustawodawca przewidział także stronę finansową, **czyli żeby sam ustawodawca nie tworzył barier.**

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ, INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

Uważam, że na braku właściwej koordynacji tracą ... **seniorzy**.

Owszem zapewniono nam podstawę prawną, ale niedostatkami działań wspierających jednocześnie skazuje się nas na funkcjonowanie w rozproszeniu i nie wykluczam, że może to też wpłynąć na poziom działalności.

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ, INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

**Rady Seniorów są potrzebne i będą skuteczne
gdy oprócz wyrażenia opinii
będą mogły też podejmować inicjatywy
– bez środków finansowych jest to niemożliwe!**

Brak wyodrębnionego budżetu na działalność rad seniorów,
nie będzie tylko przeszkodą do organizowania posiedzeń
czy spotkań rad seniorów.

Barcińska Rada Seniorów
zawsze może liczyć na pomoc urzędu
– pomoc organizacyjną, techniczną i logistyczną.

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ, INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

**Mimo tego komfortu,
muszę przyznać, że tego typu pomoc
pozostawia brak poczucia sprawczości
radnych seniorów.**

Nie dysponując wydzielonymi pieniędzmi,
zmuszeni jesteśmy do ciągłego proszenia
o wsparcie wójta – burmistrza – prezydenta.

Moim zdaniem, w tej sytuacji,
nie możemy się czuć komfortowo.

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ, INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

**Bez pieniędzy trudno być
partnerem lub doradcą samorządu,
raczej będziemy „kolejnymi interesantami - petentami”.**

Bez pieniędzy nie będziemy mieć pewności,
czy będziemy w stanie zrealizować swoje zamierzenia!

**Nawet bardzo silne poczucie odpowiedzialności
i chęci, nie wystarczą
- własnymi chęciami to piekło jest wybrukowane.**

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ, INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

BRAK WŁASNEGO LOKALU

Myślę, że ta bariera dotyka większość rad.
Jeżeli się mylę to moja teza jest nieaktualna.

Co prawda twierdzą, że w obecnej chwili
nie wywołuje to poważnych problemów w pracy seniorów
to jednak z czasem może okazać się,
iż w przyszłości będzie to powód utrudniający
kontakt z mieszkańcami,
potencjalnie zainteresowanym działalnością rady.

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ, INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

Brak stałego miejsca urzędowania rady,
a tym samym informacji na jej temat,
zdecydowanie zmniejsza jej dostępność
także do seniorów.

Duża zależność organizacyjna,
brak własnego lokalu czy budżetu przez rady seniorów,
decydują iż te nie nigdy nie będą
prawdziwym doradcą – partnerem.

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ, INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

NIEDOPRACOWANA POLITYKA SENIORALNA

Po powołaniu Rady Seniorów w Barcinie zwrócił się do mnie jeden barciński seniorów.

Po rozmowie z nim doszedłem do wniosku, że polityka senioralna nie odpowiada na najważniejsze problemy seniorów i jest oderwana od rzeczywistości.

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ, INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

Poruszył on instrument o nazwie „zasitek pielęgnacyjny”.

Przypomnę, że przysługuje on również osobom,
które ukończyły 75 lat.

I ten zasitek, w wysokości **153 zł**,
nie jest waloryzowany od 2006 roku.

Powinien on być weryfikowany raz na 3 lata
(w praktyce od ponad 8 nie dokonano weryfikacji).

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ, INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

Obok niego mamy dodatek pielęgnacyjny wypłacany przez ZUS, który na początku był tej samej wysokości, ale dziś wynosi **206,30 zł** i korzysta z niego prawie milion osób.

Czemu jest zezwolenie na taką dysproporcję?

Można powiedzieć, że to tylko 50 złotych.
Ale jak ktoś dostaje najniższą emeryturę i ma np. 80 lat,
a więc bierze wiele drogich leków,
to 50 zł ma dla niego ogromne znaczenie.

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ, INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

PYTANIA, NA KTÓRE NIE ZNAJDUJĘ DZISIAJ ODPOWIEDZI

1. W jakim celu utrzymuje się dysproporcję ?
2. Jakich kompetencji potrzebują rady seniorów ?
3. W jaki sposób zorganizować system wsparcia, by był najskuteczniejszy?

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ, INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

4. **Jak budować partnerską pozycję seniorów wobec samorządu?**
5. **Co zrobić, by nadać tym relacjom inny charakter?**
6. **Warunki, jakie muszą być spełnione po obu stronach, by doszło do rzeczywistej partnerskiej współpracy?**

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ, INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

7. **Jak zwiększyć skuteczność lokalnego informowania o radzie seniorów?**
8. **Jak można poprawić komunikację rad z ich otoczeniem?**
9. **Czy rady seniorów powinny w swoich działaniach ograniczać się jedynie do starszych mieszkańców?**

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ, INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

- 10. Jak mogłaby sprzyjać przedsięwzięciom międzypokoleniowym?**
- 11. Jak powinna wyglądać współpraca rad seniorów z radami młodzieżowymi, by była dla obu stron satysfakcjonująca?**
- 12. Jak umiejętnie i skąd pozyskiwać środki finansowe na działalność rad seniorów?**

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ, INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

WSPARCIE, DOBRE PRAKTYKI I RELACJE

Rady seniorów potrzebują między innymi:

- **wsparcia ,**
- **dobrych relacji,**
- **wymiany praktyk,**
- **a przede wszystkim platformy współpracy .**

Moim zdaniem rozpoczęcie dyskusji w tym zakresie oraz spełnienie powyższych oczekiwań daje szansę na stworzenie **dobrego modelu funkcjonowania rad seniorów w województwie kujawsko-pomorskim.**

Dzięki temu nasz potencjał będzie w pełni wykorzystany.

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ, INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

Żeby rada seniorów
była rzeczniką wobec osób starszych
musi w sposób skuteczny docierać
z informacją o swoim istnieniu.

Media, zainteresowane są pisaniem o sensacjach,
a nie pobożnych życzeniach ludzi starszych.

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ, INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

Dlatego musimy wzmocnić współpracę pomiędzy radami seniorów z różnych gmin celem umożliwienia wymiany doświadczeń i dobrych praktyk.

Spowoduje to, że początkujące rady unikną etapu docierania.

Szkoda czasu na błędy – to raz,
a po drugie wiele seniorów
ochronimy przed zniechęceniem.

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

**Osobiście jestem na tym etapie,
że do końca nie wiem, kto nas może wspierać.**

**Może są takie instytucje,
tylko się jeszcze ich nie odszukałem?**

**Skąd możemy pozyskać wsparcie finansowe
na swoją działalność – przypomnę,
że nie jesteśmy fundacją,
nie jesteśmy organizacją pozarządową,
ani przedsiębiorcą?**

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

Wiem jedno, że bezwzględnie musimy
pracować kolektywnie
i z wybitnymi specjalistami w różnych dziedzinach.

Wtedy nasze projekty i pomysły
będą coś wnosiły do lokalnego środowiska
i będą na wysokim poziomie.

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

Wiek senioralny jest naturalną i wartościową częścią ludzkiej egzystencji, tak jak dzieciństwo, młodość i lata średnie.

Każda forma życia obejmuje zarówno rozwój, jak też utratę czegoś – w życiu każdego seniora pojawiają się zatem ograniczenia.

Tym bardziej potrzebne są obiektywne przeciwdziałania pomijaniu w wykluczeniu najstarszego pokolenia z uczestnictwa w życiu społecznym.

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

Środowisko seniorów, oprócz wcześniej wymienionych barier, potrzebuje szybkich decyzji i rozwiązań w zakresie:

- utworzenia oddziałów geriatrycznych długoterminowych,
- utworzenia poradni geriatryczno – gerontologicznej,
- utworzenia rodzinnych domów pomocy społecznej,
- tworzenia mieszkań chronionych dla seniorów,
- rozwinięcia rynku usług opiekuńczych i socjalnych świadczonych w miejscu zamieszkania,
- utworzenia hosteli dla osób starszych na krótkoterminowy pobyt,
-

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”



Miasto i Gmina Barcin

***Mam nadzieję, że Organizatorzy tej konferencji
wpiszą się w oczekiwania seniorów.***

Jestem pewien, że dojdzie do kolejnego spotkania.

Oczekuję na wsparcie i pomoc.

Liczę na partnerstwo i dialog.

Dziękuję za uwagę

„GMINA BARCIN TO MIEJSCE W KTÓRYM CHCE SIĘ ŻYĆ INWESTOWAĆ I KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ”